

Η θεατρική πράξη στα γλωσσικά μαθήματα:

Σενάρια Σχολικής Φαντασίας

*(σημειώσεις από το εργαστήριο στη Συνδιάσκεψη 2000 για το Θέατρο στην Εκπαίδευση *)*

Μερόπη Σάββα

Εκπαιδευτικός

Προσπαθώ με πάθος να δημιουργώ στην τάξη ένα ευχάριστο κλίμα που να ευνοεί τη μάθηση. Δεν τα καταφέρνω πάντα.

Μέσα όμως από τους πειραματισμούς τόσο τους δικούς μου, όσο και των συναδέλφων μου κατάφερα να βγάλω ένα συμπέρασμα, το οποίο πιστεύω ότι είναι πολύτιμο. Η ίδια η τάξη σε καθοδηγεί.

Υπάρχουν πολλές δυνατότητες να μετατρέψεις το μάθημα σε ένα ταξίδι μαγικό, αρκεί να μην φοβάσαι να εκτεθείς. Δεν είναι δυνατόν να υπάρχει στην τάξη οτιδήποτε λιγότερο από αγάπη για τα παιδιά και πραγματικό ενδιαφέρον για το καθένα από αυτά. Αγαπώ το παιδί σημαίνει ότι το πλησιάζω, γίνομαι φίλος του.

Για να δημιουργήσουμε ενδιαφέρον στην τάξη και να υπάρξει μεταδοτικότητα, **πρέπει να κατεβούμε από το βήθο, πραγματικό και νοητό και να παίξουμε**. Η κάθε μέρα είναι πρόκληση. Έτσι, λοιπόν, πρέπει να δοκιμάζουμε διάφορους τρόπους για να κάνουμε το 45λεπτο αυτό ευχάριστο και ταυτόχρονα δημιουργικό.

Η διδασκαλία ξένης γλώσσας στο Γυμνάσιο και ειδικά στο Λύκειο είναι ιδιαίτερα δύσκολη στις μέρες μας. Από τη μια το γνωστικό επίπεδο των μαθητών ποικίλλει, με μεγάλες διακυμάνσεις, οι διδακτικές ώρες είναι ελάχιστες και ο αριθμός των μαθητών σχεδόν απαγορευτικός για ένα σωστό μάθημα. Τι κάνουμε, λοιπόν; **Αλλάζουμε κλίμα!**

Η δραστηριότητα που θα σας περιγράψω είναι ένα μικρό δείγμα της δουλειάς που μπορούμε να κάνουμε στην τάξη, είτε στο Γυμνάσιο, είτε στο Λύκειο, είτε στα ΤΕΕ.

A. Σενάριο στην Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά)

Σκοπός της δραστηριότητας είναι να γραφούν αστυνομικά σενάρια, στα οποία αναζητούμε τον ένοχο.

- Χωρίζουμε την τάξη σε ομάδες των πέντε μαθητών. Δίνουμε ένα θέμα, ανάλογα με το λεξιλόγιο και τη γραμματική που θέλουμε να διδάξουμε.

Το κεφάλαιο, π.χ. είναι Simple Past vs Past Continuous. Διαλέγουμε σαν θέμα **The lost.....** Δίνουμε σε κάθε ομάδα ένα παραπλήσιο θέμα.

Α ομάδα: The lost necklace.

Β ομάδα: The lost puppy.

Γ ομάδα: The lost diary.

Δ ομάδα: The lost book. e.t.c.

- Γράφουμε στον πίνακα το λεξιλόγιο που πρέπει να χρησιμοποιήσουν και παραδείγματα για το σχηματισμό φράσεων με τους χρόνους που θέλουμε.

Who	when	Where	How
my friend, John	yesterday	In the bedroom/	lost(lose)
Brother/mother, e.t.c.	last night/morning	Garden/house/kitchen	Stole(steal)
the dog/a bird	week/month, e.t.c.	Bus/car/metro	Forgot(forget)
Colleague	While....	Restaurant/coffee shop	Asked for
Girl/boyfriend	by the time	Pier/sea shore	Found(find)
Husband/wife	Suddenly	Sandy beach	Thought(think)
Mother-in-law	Daily	Cinema	

* Η θεατρική πράξη στα γλωσσικά μαθήματα είναι ο γενικός τίτλος του εργαστηρίου που συντόνισε η *Αγλαΐα Γαλανοπούλου* με τη συμπαράσταση των εκπαιδευτικών *Μαριλένα Γύπαρη, Ζωηλιάννα Μαντά, Δήμητρα Μπαμπάκου, Άννα Μαρτίνου, Χρυσάνθη Σιώπα, Μερόπη Σάββα και Ελένη Λαμπρονίκου*. Οι σημειώσεις των άλλων εμψυχωτών του εργαστηρίου κατατίθενται χωριστά στο βιβλίο αυτό.

Π.χ. Yesterday, while I was having a bath, the telephone rang.

Η κάθε ομάδα πρέπει να αποτελείται από : 1 αφηγητή (narrator)
3 μάρτυρες (witnesses)
1 θύμα (victim)

Εναλλακτικά: π.χ. 1 αφηγητή
3 μάρτυρες
1 ανακριτή (investigator)

Αφήνουμε στις ομάδες 30 περίπου λεπτά για να μοιραστούν τους ρόλους, να σκεφτούν το θέμα και να γράψουν το σενάριο υπό μορφή ανάκρισης.

Π.χ. Ομάδα 1

The lost diary

Narrator: Maria

Witness a : Yiannis (brother)

Witness b : Eleni (friend)

Victim : Katerina

Investigator : Nikos

The narrator presents us with the case.

***Narrator:** Katerina's diary is lost. Who took it? The diary was in her bedroom.*

***Witness a:** I didn't see the diary while I was looking for some chocolate in Katerina's bedroom drawers. And I didn't see it while I was looking for some candy in her backpack either.*

***Witness b:** Katerina was taking her diary out of her backpack the moment I entered her bedroom. She left for a while to make some hot chocolate for both of us. After a while Yiannis came into the room and I went to the kitchen to see what Katerina was doing. Then we both came back.*

***Investigator:** When did you notice that the diary was missing? Was it there when you and your friend Eleni came back to the room and found out that Yiannis was looking at your stuff?*

***Victim:** Well, I came back from school that day, and while I was waiting for Eleni to come I wrote in my diary about something she did at school. Then, when my friend came, I put it in my backpack. In the evening, while I was looking for a notebook in my bag, I realised that the diary wasn't there anymore.*

***Narrator:** Katerina and Eleni are sure that Katerina's brother, Yiannis took the diary while he was alone in her room. Yiannis on the other hand denies it.*

***Investigator:** What happened during the time Katerina was making hot chocolate?*

Η κάθε ομάδα παρουσιάζει το σενάριό της στις άλλες ομάδες, παίζοντας. Πριν ξεκινήσουν, δίνουν σε ένα χαρτάκι στο δάσκαλο το όνομα του ένοχου. Οι υπόλοιπες ομάδες θα προσπαθήσουν να βρουν τον ένοχο.

- Τα σενάρια μπορούν να παρουσιαστούν την επομένη φορά, αφού τα παιδιά μάθουν τους ρόλους τους. Είναι καλό να μάθουν τα λόγια που έχουν ετοιμάσει απ' έξω, έτσι ώστε να είναι ελεύθερα να παίξουν τους ρόλους τους.
- Κάποιες ομάδες φέρνουν «φροντιστηριακά είδη», όπως καπέλα, σακάκια, μαστούνια κι ότι άλλο νομίζουν πως θα δώσει περισσότερη ζωντάνια στην παρουσίασή τους. Τους ενθαρρύνουμε, γιατί αυτό τους βοηθάει να δουν τη δραστηριότητα πιο δημιουργικά.
- Μπορεί να οριστεί κάποια ανταμοιβή για την ομάδα που θα μαζέψει τους περισσότερους πόντους, (όπως για παράδειγμα σοκολάτες), αλλά πιστεύω πως η ηθική ανταμοιβή είναι που μετράει περισσότερο για τα παιδιά. Ότι συμμετείχαν ενεργά στην τάξη, ότι παρουσίασαν κάτι αυθεντικό και εν τέλει ότι πέρασαν καλά. Από την άλλη, η διδακτική αξία του μαθήματος είναι μεγάλη. Τα παιδιά στηρίζονται το ένα στο άλλο, δημιουργούν ομάδα, παράγουν λόγο και χρησιμοποιούν τη φαντασία τους σε ξένη γλώσσα. Το μάθημα μετατρέπεται σε επικοινωνία, αυτό που είναι στην ουσία μια γλώσσα.

B. Σενάριο Θεωρητικού Μαθήματος (Ιστορία)

Η ιδέα του σεναρίου είναι πολύ ευέλικτη. Δεν είναι σχήμα λόγου όταν λέω ότι μπορούμε να τη χρησιμοποιήσουμε σε όλα τα θεωρητικά μαθήματα. Ιστορία, Γεωγραφία, Αρχαία Ελληνική και Νέα Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία, Θρησκευτικά και γενικά ότι μπορεί να φτιαχτεί σαν ιστορία με πλοκή.

Π.χ. Έχουμε για παράδοση ένα κεφάλαιο ιστορίας, τον παλαιολιθικό και τον νεολιθικό πολιτισμό, για παράδειγμα. Ζητάμε από τα παιδιά, μέσα στην τάξη, να διαβάσουν το μάθημα και να επιλέξουν το καθένα, οτιδήποτε θεωρούν ενδιαφέρον, όπως για παράδειγμα ένα περίεργο όνομα, όπως Σέσκλο, ή κάτι γνώριμο, όπως Κνωσός. Έπειτα τους ζητάμε να χωριστούν σε ομάδες. Οι μισές ομάδες θα ασχοληθούν με την παλαιολιθική περίοδο και οι άλλες μισές με τη νεολιθική. Σ' αυτή τη φάση γράφουμε στον πίνακα τα στοιχεία και τον τίτλο του σεναρίου.

Θέμα : Παλαιολιθική και νεολιθική εποχή

Τίτλος : Έγκλημα στ.....

Ομάδα α: Έγκλημα στο σπήλαιο του Λασκώ

Ομάδα β: Έγκλημα στην κοιλάδα του Λούρου

Ομάδα γ: Έγκλημα στην Κνωσό

Ομάδα δ: Έγκλημα στην Αλταμίρα

Ομάδα (π.χ.) : Άντρας α(.....)
 Άντρας β(.....)
 Γυναίκα α(.....)
 Γυναίκα β (.....)
 Αρχηγός (.....)

ΠΟΙΟΣ	ΠΟΥ	ΠΟΤΕ	ΠΩΣ
Νεότερνταλ	Λασκώ(Γαλλία)	Παλαιολιθική εποχή	τόξο-βέλος
αρχηγός(Νεολ.Εποχ)	Αλταμίρα(Ισπανία)	Νεολιθική εποχή	αγαλμάτιο
κυνηγός	Κοιλάδα Λούρου	6.000 π.χ.	οχύρωση
αγρότης	Τίγρης(Μεσοποταμ.)	κυνήγι	αγγείο
ψαράς	Βέροια	συλλογή καρπών	ύφασμα
βοσκός	Σέσκλο-Δίμινι(Βόλος)	καλλιέργεια σιτηρών	χρωστικές ουσίες
	Σπίτι/σπηλιά/δάσος	κτηνοτροφία	
	Κνωσός		

- Τα παιδιά, έχοντας τα στοιχεία που πρέπει να χρησιμοποιήσουν, θα φτιάξουν ένα σενάριο, όπου πρέπει να βρουν τον ένοχο.
- Οι ομάδες θα πρέπει να προσέξουν να μην κάνουν αναχρονισμούς.

Ελπίζω, ότι αργά ή γρήγορα όλοι οι εκπαιδευτικοί θα αναγκαστούν να στραφούν σε εναλλακτικές μορφές διδασκαλίας, μια και το μόνο που φάνηκε μέχρι τώρα είναι ότι το μάθημα με τον τρόπο που γίνεται στα ελληνικά σχολεία, προφανώς δεν μπορεί να αποδώσει τα μέγιστα. Περιορίζει το δάσκαλο, δημιουργεί ρουτίνα και επομένως χάνει το αληθινό του νόημα: Την πραγματική μάθηση.

Αθήνα 16/12/2000

Μερόπη Σάββα